

De kracht van de verbeelding.

Mathilde Willink (1938 – 1977)

Lisette de Zoete

'Mensen als Willink en Fong-Leng beschouw ik als zonnen. Ikzelf ben een maan. Ik reflecteer slechts. Ik ben al dankbaar als ik hen kan inspireren.'

Mathilde

'Alle ogen naar rechts, daar loopt Mathilde Willink!' roepen Amsterdamse tramchauffeurs in de jaren zeventig regelmatig enthousiast. Haar excentrieke verschijning deed destijds vele hoofden verwonderd draaien. Daar loopt ze: Het Levend Kunstwerk, Het Fenomeen. Daar loopt ze: Het Zeeuws meisje dat in 1959 vanuit Terneuzen naar Amsterdam reist om Kunstgeschiedenis met Latijn en Grieks te studeren. Daar loopt ze: De ambassadrice van mode-ontwerpster Fong-Leng. Daar loopt ze: De vrouw en Muze van schilder Carel Willink.

Wanneer de negentienjarige Mathilde de Doelder begin jaren zestig het leven van de veertig jaar oudere Carel Willink binnenstapt, heeft hij al een heel leven en twee huwelijken achter zich en gaat het met zijn werk lang niet meer zo goed. Hij is een bekend en gerespecteerd schilder, maar na de Tweede Wereldoorlog gaat de schilderkunst een geheel andere kant op. In deze periode ontmoet hij Mathilde. Zij is vanaf dat moment een wezenlijke inspiratie voor de schilder en zijn werk. Ze wordt zijn vrouw, muze en model.

De intelligente Zeeuwse begrijpt wat een kunstenaar nodig heeft. In een interview vertelt ze: 'Ik ben zelfs bereid een tweede rol te spelen. Waar moet zijn eerste hartstocht en liefde naartoe gaan? Naar zijn werk. Je moet een persoonlijkheid zijn die zich daarnaast volledig handhaaft maar de ander de vrijheid gunnen om dat werk te doen.' Vanaf 1963 werkt Mathilde vijf jaar als stewardess bij KLM. Thuis houdt ze als een Vestaalse Maagd het vuur brandende. Letterlijk: ze scheidt kolen, verwarmt het huis met kolenkachels, maakt schoon en klust.

Voor de buitenwereld speelt Willinks vrouw een geheel andere rol. De kunstenaar valt nu weer op met deze prachtige vrouw aan zijn zijde.

Begin jaren zeventig brengt het echtpaar een bezoek aan de winkel van modeontwerpster Fong-Leng Tsang. Wanneer Mathilde de monumentale pronkgewaden ziet, is het liefde op het eerste gezicht. De lederen en satijnen creaties worden voor Mathilde als een tweede huid. Mathilde: 'In een creatie van Fong-Leng kan ik eindelijk van mijzelf de vrouw maken die ik werkelijk wil zijn.' Vanaf dat moment kleurt Mathilde de stad met scènes van Chinese figuren, draken, tijgers, exotische planten en bloemen. 'Het was een fantastische driehoek, Willink, Fong-Leng en ik', stelt ze sinds die memorabele ontmoeting. Mathilde verwordt tot ultieme creatie. Willinks muze verheft zichzelf tot Levend Kunstwerk.

Het Fenomeen Mathilde genereert exceptioneel veel aandacht. Ze is de modekoningin van de jaren zeventig en een graag geziene gast in de Amsterdamse jetset. Mathilde is een begrip. Maar bovenal is zij de muze van haar man. Als gevolg van alle publiciteit die Mathilde genereert ontstaat er een hernieuwde aandacht voor zijn werk. De al succesvolle schilder krijgt het razend druk en meer opdrachten betekent meer inkomsten en dat betekent de aanschaf van meer creaties voor Mathilde, die hier zodanig aan verlaafd lijkt te raken. De hoeveelheid creaties die zij bezit lijkt nooit genoeg. Hoelang houdt het sprookje stand? In 1975 voltrekt zich een gebeurtenis die door Mathilde tot 'Zeeuwse Ramp Nummer Twee' bestempeld wordt. Willink gaat vreemd en kiest voor zijn nieuwe liefde. Het laatste portret dat hij van zijn vrouw schildert krijgt de veelbetekenende titel *Afscheid van Mathilde*.

Na de breuk bewaakt Mathilde haar ideaal van schoonheid en het recht zichzelf te zijn in een periode wanneer dat voor haar niet meer vanzelfsprekend is. Ze stelt: 'Ik weiger een stap terug te doen in wat ik in mijn persoonlijkheid en situatie heb bereikt. Ik zal geen concessies doen. Ik heb een eigen smaak, doe eigen keuzen en houd dat vol, al zou het tot mijn ondergang leiden.' 's Avonds, omringd

door vijf antieke spiegels in een verder zo goed als leeg appartement, kijkt de nu landelijk bekende muze van de roddelpers met een toneelkijktje naar het huis van haar man. En dan gebeurt het ergst denkbare: het almaar rekken van de echtscheiding door beroep aan te tekenen heeft niet mogen baten, op 2 juni 1977 is de scheiding met Willink officieel.

Op 25 oktober 1977 wordt Mathilde levenloos gevonden in haar hemelbed. Een pistoolschot maakte een eind aan haar wervelende leven. Was het moord? Zelfmoord? De ware toedracht is nog altijd een mysterie. De mythe een zekerheid. In het mysterie dat rond Mathilde leeft, ontwaakt de kracht van de verbeelding. Daarin leeft de schoonheid.

Lisette de Zoete

Mathilde. Muze, Mythe, Mysterie, Lisette de Zoete, Lecturis, 2016.

lisettedezoete.nl